

הרשות הם עושים אותה לרשות היחיד מן התורה על אף שהפרוץ רבה על העומד בצורה ניכרת.

חכמים החמירו שלא להשתמש בהיתר זה אלא רק לצורך עולי רגלים, שיוכלו לשאוב מים מהבארות [שהם רשות היחיד] אל רשות הרבים. והיו מציבים במרחק סביב הבארות את עמודי הזווית והופכים את השטח ביניהם לרשות היחיד.

כוחם של מחיצות אלו לגדור את רשות היחיד, על אף שהפרוץ הוא יותר על העומד, נובע מהיותם "שם ארבע מחיצות", שבכל צד מארבעת צידי הרשות יש פס של אמה מכאן ואמה מכאן, ולכן מתייחסים לפירצה שבין הפסים כאל פתח ולא כאל פירצה.

[עיינין תוס' ותוס' הרא"ש בתחילת פרק עושין פסין].

לדעת רבי יהודה יכולים הפסים להיות רחוקים האחד מהשני עד שלש עשרה אמה ושליש, ולא איכפת מ"פירצת עשר" האוסרת בכל מקום, כי "פירצת עשר" היא רק מדרבנן, ולכן יכלו להקל בעולי רגלים.

השיעור של שלש עשרה אמות ושליש שקבע רבי יהודה להבדל שבין הפסים הוא שיעור דאורייתא. אך לא משום שהוא שיעור של פירצה, כי אם שהבדל בין הפסים בשיעור כזה גורם שלא יהיה קשר בין העמודים, ואין המרחק שביניהם נחשב לפתח, ונמצא שהפרוץ מרובה על העומד.

ונראה לומר שיש בזווית אלו חידוש נוסף, שעליו בנוי ההיתר:

מלבד הבעיה שהפרוץ מרובה על העומד

מהקרקע, שרואים אותה כאילו היא ממשיכה עד הארץ.

ג. לחי.

השאלה האם לחי העומד בסמוך לאחד הכתלים יכול לשמש כמחיצה מן התורה, תתבאר בכמה מקומות במסכת.

מדרבנן, משמש הלחי כמחיצה כדי לסגור את פתח המבוי, אך לא את החצר.

ד. קורה.

היתר הקורה למבוי הוא מדרבנן, ונחלקו בגמרא, האם גדרה של הקורה הוא שאנו רואים כאילו פי התקרה שלה יורד וסותם, וכאילו היא מחיצה.

או שהיא היכר בעלמא שאין זה מבוי פרוץ אלא מבוי שיש לו פתח.

אין לומר בקורה "פי תקרה יורד וסותם" מן התורה, משום שדין זה נאמר רק בתקרה הרחבה ארבעה טפחים, ולא בקורה הרחבה טפח.

ה. פסים.

חצר שצידה האחד נפרץ במלואו לרשות הרבים אי אפשר להתירה בלחי או בקורה אלא יש ליתן פס אחר ארבעה טפחים בסמוך לאחד הכתלים שליך הפתח, או שני פסים ברוחב משהו משני צידי הפתח.

פסי ביראות.

סגירה מיוחדת במינה של רשות היחיד היא "פסי ביראות", וממנה ניתן ללמוד על גדרי המחיצות של רשות היחיד.

פסי ביראות הם ארבע עמודים העשויים בצורת זווית וכשהם מוצבים בארבע צידי